

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
I. Uwagi ogólne.....	9
II. Przegląd literatury.....	17
III. Początki urbanistyki współczesnej w świetle aktualnie prowadzonych w Polsce badań.....	30
IV. Badania miast polskich dotyczące ich rozwoju w końcu XIX i na początku XX w.....	33
Część pierwsza	
TEORIE, WIZJE I PRZYKŁADY DZIAŁAŃ	37
Rozdział 1. POCZĄTKI WSPÓŁCZESNEGO PLANOWANIA URBANISTYCZNEGO.....	39
1.1. Przemiany miast w dobie industrializacji.....	39
1.2. „O nauce budowy miast”.....	45
Rozdział 2. POCZĄTKI TEORII URBANISTYKI. PIERWSZE PODRĘCZNIKI.....	49
2.1. Ildefonso Cerdà.....	50
2.2. Reinhard Baumeister.....	51
2.3. Josef Stübben.....	53
2.4. Camillo Sitte.....	57
2.5. Echa koncepcji Sittego w dziele jego zwolenników.....	60
Rozdział 3. WIZJONERZY URBANISTYKI WSPÓŁCZESNEJ.....	65
3.1. Miasto liniowe. Arturo Soria y Mata.....	65
3.2. Miasto-ogród. Ebenezer Howard.....	68
3.3. Miasto przemysłowe. Tony Garnier.....	73
Rozdział 4. PARYŻ JAKO WZORZEC PRZEBUDOWY I KREACJI WIZERUNKU MIASTA....	77
4.1. Przebudowa Paryża.....	78
4.2. Metoda Haussmanna.....	81
4.3. Haussmann – czy pierwszy nowoczesny urbanista?.....	83
4.4. Echa wielkiej przebudowy Paryża.....	86
4.5. Plan zagospodarowania terenów fortyfikacji Thiersa.....	87
Rozdział 5. ANGLIA. PIERWSZE PRÓBY NAPRAWY SYTUACJI MIESZKANIOWEJ.....	89
5.1. Londyn. Problemy miasta doby wiktoriańskiej.....	89
5.2. „Pięcioprocentowa filantropia” i „oczyszczanie slumsów”.....	93
5.3. Działalność budowlana Rady Miasta Londynu.....	95
5.4. Pierwsze londyńskie planowane przedmieście. Osiedle Bedford Park.....	101
Rozdział 6. NIEMCY. POCZĄTKI PLANOWANIA URBANISTYCZNEGO.....	103
6.1. Berlin. Plan Hobrechta i konsekwencje jego stosowania.....	104

Część druga	
IDEA MIAST-OGRODÓW	109
Rozdział 7. OSIEDLA PATRONACKIE	
7.1. Pierwsze angielskie osady przemysłowe i osiedla patronackie w XVIII w.	112
7.2. Angielskie osiedla patronackie w XIX w.	113
7.2.1. Modelowe angielskie osiedla patronackie, przykłady: Saltaire, Bournville, Port Sunlight, New Earswick.....	114
7.3. Osiedla patronackie w Niemczech.....	117
7.3.1. Modelowe niemieckie osiedla patronackie, przykłady: Kronenberg, Margare- then-höhe, Staaken i inne.....	119
Rozdział 8. RUCH MIAST-OGRODÓW. PRZYKŁADY REALIZACJI.....	
8.1. Ruch miast-ogrodów w Anglii.....	129
8.1.1. Miasto-ogród Letchworth, przedmieście-ogród Hampstead Garden Suburb	130
8.1.2. Angielskie przedmieście-ogród.....	136
8.2. Ruch miast-ogrodów w Niemczech.....	145
8.2.1. Miasto-ogród Hellerau	147
8.3. Ruch miast-ogrodów we Francji.....	155
8.3.1. Miasto-ogród Suresnes.....	157
8.4. Miasta-ogrody w Rosji a początki projektowania urbanistycznego	161
8.4.1. Sytuacja mieszkaniowa w wielkich miastach Rosji: Moskwa i Petersburg	165
8.4.2. Pierwsze wzmianki o miastach-ogrodach	167
8.4.3. Siemionow. Pierwszy rosyjski podręcznik budowy miast	179
8.4.4. Miasto-ogród Prozorowka	182
8.4.5. Powstanie Rosyjskiego Towarzystwa Miast-Ogrodów	190
8.4.6. Podręczniki budowy miast i książki dotyczące miast-ogrodów.....	190
8.5. Ruch miast-ogrodów w Polsce	205
8.5.1. Trzy podwarszawskie realizacje: Nowa Warszawa, Ząbki, miasto-ogród Młociny.....	211
Część trzecia	
FENOMEN WIELKIEGO MIASTA	223
Rozdział 9. WIZJE I PRAKTYCZNE DZIAŁANIA.....	
9.1. Eugène Hénard i Paryż przyszłości	225
9.2. Daniel Burnham i plan Chicago	231
9.2.1. Wystawa Kolumbijska w Chicago – „Białe Miasto” i początek ruchu <i>City Beautiful</i>	231
9.2.2. Plan Chicago z 1909 r.	233
9.3. Amerykański system parków.....	237
9.4. Zieleń w miastach Europy.....	240
9.5. Otto Wagner i plan Wielkiego Wiednia.....	242
Rozdział 10. PLANOWANIE STOLIC – KONKURSY.....	
10.1. Wielki Berlin. Konkurs i wystawa z 1910 r.	249
10.1.1. Ogłoszenie konkursu.....	250
10.1.2. Projekty konkursowe, prace nagrodzone	251
10.1.3. Strefowanie zabudowy.....	263
10.2. Canberra. Konkurs na stolicę Australii.....	267
10.2.1. Przesłanki rozpisania konkursu	267
10.2.2. Projekty konkursowe i prace nagrodzone	270

Część czwarta	
WARSZAWA. MIASTO MONUMENTALNE I MIASTO-OGRÓD	279
Rozdział 11. SYTUACJA WARSZAWY U PROGU NIEPODLEGŁOŚCI	281
11.1. Kwestia mieszkaniowa	283
11.2. Rozwój strefy podmiejskiej.....	285
11.3. Diagnoza stanu Warszawy	286
Rozdział 12. DOŚWIADCZENIA ZAGRANICZNE A „SZKIC PLANU REGULACYJNEGO M.ST. WARSZAWY”	291
Wnioski.....	305
DODATKI	307
Dodatek 1 PRZYKŁADY ANGIELSKICH OSIEDLI PATRONACKICH: SALTAIRE, BOURNVILLE, PORT SUNLIGHT, NEW EARSWICK.....	309
Dodatek 2 „SZKIC WSTĘPNY PLANU REGULACYJNEGO MIASTA STOŁ. WARSZAWY”. REPRODUKCJE I OPIS TABLIC	329
Summary.....	341
Bibliografia źródłowa	343
Spis ilustracji	355
Indeks nazwisk	359
Spis tablic szkicu wstępnego planu regulacyjnego wraz z opisem oznaczeń.....	363